در گفتگو با معاون تهذیب حوزه علمیه تهران بررسی شد: طرح میثاق طلبگی؛ بایسته ها و دستاوردها

1395-4-20

حجت الاسلام والمسلمین غلامرضا شاه جعفری، در گفتگو با خبرنگار خبرگزاری »حوزه« در تهران با اشاره به برگزاری دوره‌های طرح »میثاق طلبگی«، اظهارداشت: علت نامگذاری این طرح به »میثاق طلبگی« به قضیه دیدار دانشگاهیان با مقام معظم رهبری برمی‌گردد. در دیداری که اساتید دانشگاه‌ها با ایشان داشتند، به معظم له دکترای افتخاری اعطا شد و ایشان ضمن عذرخواهی از قبول این مدرک، از این ابراز محبت آنان تشکر کرده و فرمودند »اگر خدا کمک کند، می‌خواهم بر همان میثاق طلبگی‌ام باقی بمانم.« و ایشان دکترای افتخاری دانشگاه را قبول نکردند. از این رو عنوان طرح »میثاق طلبگی«، از همین جمله حضرت آقا الهام گرفته شده است.

وی با بیان اینکه قبلاً چنین طرحی در استان و شهر تهران اجرا نمی‌شد، افزود: دومین سال است که طرح میثاق طلبگی در تهران برگزار می‌شود و موضوع طرح بحث درباره پذیرش داوطلبین جدیدالورود به حوزه های علمیه است.

فلسفه اصلی طرح میثاق طلبگی

استاد اخلاق حوزه تهران ادامه داد: بر این اساس هدف و فلسفه اصلی طرح میثاق طلبگی »شناخت داوطلبین جوان از حوزه و جایگاه آن، و شناخت حوزه از ورودی‌های جدید« می باشد. و به تعبیر بنده این طرح همچون جلسه خواستگاری (با خنده) است. یعنی طرفین باید همدیگر را بشناسند و سپس طبق همان شناخت همدیگر را بپسندند. و اگر این اتفاق افتاد عقد میثاق طلبگی بین حوزه و طلاب جدیدالورود جاری می‌شود.

وی ادامه داد: ابتدای طرح به شکل کنونی نبود و به مرور زمان ابعاد گسترده‌تری به خود گرفت و هم اکنون در اکثر مراکز حوزوی در حال اجراست. در این طرح، بهترین اساتید اخلاق و برترین اساتیدی که با حوزه و جایگاه ارزشمند آن آشنایی دارند برای حضور در طرح دعوت می‌شوند.

حجت الاسلام شاه جعفری تصریح کرد: برگزاری همه این برنامه‌ها بدین جهت است که در واقع آگاهی‌ها و راهنمایی‌های لازم را که یک طلبه باید داشته باشد تا بتواند در حوزه ادامه تحصیل بدهد و برای جامعه مثمر ثمر باشد، صورت پذیرد.

ارزیابی داوطلبان ورود به حوزه

وی با بیان اینکه ارزیابی داوطلبین توسط معاونت تهذیب یکی دیگر از برنامه های اصلی در طرح میثاق طلبگی است، عنوان کرد: داوطلب ضمن اینکه با اهداف و جایگاه حوزه آشنا می شود و با اساتید اخلاق حوزوی ارتباط می‌گیرد، همزمان توسط سرگروه هایی که برای هر 10 نفر معین گردیده و در طول ساعات شبانه روز در کنار داوطلبین حضور دارد، تحت نظر تعلیمی و پرورشی قرار گرفته و بدین وسیله ارزیابی می‌شوند.

معاون تهذیب حوزه علمیه تهران افزود: بنابراین ضمن آن که فضای بسیار صمیمی در روابط سرگروه‌ها با اعضا وجود دارد، نوعی ارزیابی داوطلبین ورود به حوزه نیز به شمار می رود. و هدف ما این است که این داوطلب با دید باز و آگاهی کامل وارد حوزه بشود و اینگونه نباشد که بعد از چند سال حضور در حوزه، تازه به این نتیجه برسد که در انتخاب خود دقت کافی را نداشته است. و ما در این دوره ها این شناخت را به داوطلب می دهیم که حوزه را با آگاهی و بصیرت انتخاب کند و چنانچه بودن در حوزه را در توان خود نمی بیند از همین ابتدا راه درست را انتخاب کند.

حجت الاسلام شاه جعفری ادامه داد: پس مهم‌ترین وظیفه یک سرگروه در طرح »میثاق طلبگی«، ایجاد فضایی صمیمی و دوستانه است تا داوطلبین با اطمینان خاطر بیشتری در خصوص حوزه و آنچه از آن انتظار دارند، بپرسند و با آگاهی درست تصمیم‌گیری نمایند.

طلاب وکیل مدافع مکتب اهل بیت(ع) هستند

وی با بیان اینکه رسالت واقعی و حقیقی یک طلبه این است که وکیل مدافع مکتب اهل بیت(ع) باشد، اظهار داشت: هر کجا حق خداوند

متعال می‌خواهد زائل بشود، طلبه باید ورود کند و مدافع حق خدا باشد. بنابراین فردی که می خواهد وارد حوزه بشود با این نیت حوزه را انتخاب کند که مدافع حریم احکام الهی و دین مبین اسلام باشد. و هرگز اینگونه نباشد که بخاطر رسیدن به یک موقعیت شغلی و اجتماعی این مسیر را انتخاب کند.

معاون تهذیب حوزه علمیه تهران با تاکید بر اینکه یکی دیگر از رسالت های حقیقی طلبه برای ورود به حوزه »تفقه در دین« پیدا کردن است، تصریح کرد: این امر همان خواسته‌ای است که ائمه معصومین(علیهم السلام) و وجود مقدس امام زمان(عج) از طلاب علوم دینی دارند.

جایگاه اخلاق در حوزه

وی در تبیین شاخصه های یک طلبه مورد قبول و تایید حوزه، عنوان داشت: علاوه بر فقه که یکی از اهداف ذاتی حوزه است، مسئله اخلاق و تقوا، و آگاهی به مسائل روز سیاسی لازمه های یک طلبه مؤمن، متعهد و انقلابی است.

حجت الاسلام شاه جعفری به وجود سطوح مختلف علمی در طرح »میثاق طلبگی« اشاره کرد، و گفت: دوره‌های طرح میثاق در سه مقطع سیکل، دیپلم و مقطع کارشناسی و بالاتر در حال برگزاری است و در مجموع 450 نفر از داوطلبین در این دوره ها حضور دارند و علاوه بر برنامه‌ها و دوره هایی که در طول ماه رمضان داشتیم، بعد از ماه مبارک نیز این دوره ها در قالب اردوهای تفریحی و زیارتی برای کل داوطلبین استان تهران ادامه خواهد داشت.

تست روانشناسی داوطلبان ورود به حوزه

معاون تهذیب حوزه علمیه تهران اظهار داشت: یکی از ویژگی‌های متمایز این دوره گرفتن تست روانشناسی از داوطلبین است و پزشک روانشناس با تحلیل این تست ها نظر کارشناسی خود را درباره حالات روحی، شخصیتی و سلامت روانی داوطلب به ما ارائه می کند و نتیجه آن در پذیرش داوطلب برای ورود به حوزه تاثیرگذار خواهد بود. بنابراین نسبت به سال های قبل ما بطور جدی مسئله پذیرش داوطلبین ورود به حوزه را پیگیری می کنیم و نسبت به آن اهمیت فوق العاده‌ای قائل هستیم.

ابراز نگرانی از نگاه ابزاری به حوزه

حجت الاسلام شاه جعفری با ابراز نگرانی از نگاه ابزاری برخی به حوزه علمیه، یادآور شد: بی تردید اگر فردی هدفش از ورود به حوزه صرفاً نگاه ابزاری باشد، تا جایی که بتوانیم این نگاهش را تصحیح می کنیم و الّا مانع از پذیرش وی در حوزه علمیه خواهیم شد.

وی افزود: ممکن است برخی داوطلبین نیت درستی در ابتدای ورود به حوزه نداشته باشند و ما موظفیم این سوء تفاهم ها را برطرف نموده و با تصحیح قصد و نیت داوطلبین، آنان را نسبت به رسالت اصلی حوزه آگاه کنیم. مثلاً می بینیم که برخی داوطلبین با نیت اینکه به منصب قضاوت برسند و یا یک فرصت شغلی برای آنان فراهم بشود، ورود به حوزه را انتخاب کرده اند. بر این اساس ما تا جایی که بتوانیم و با کمک اساتید اخلاق حوزه سعی می‌کنیم این گونه هدف‌های آنان را که کاملا مغایر با رسالت حوزه است تصحیح کنیم و در غیر اینصورت از ورود آنها به حوزه جلوگیری می کنیم.

استاد اخلاق حوزه تهران با تبیین ارزیابی‌های دقیق علمی و اخلاقی از داوطلبین جدید الورود، اظهارداشت: در دوره اختبار و تثبیت داوطلبین که در مدارس علمیه برگزار می شود، آنها را به لحاظ علمی و آموزشی مورد تحقیق و ارزیابی قرار می دهیم. اما در دوره های طرح میثاق بیشترین و اصلی‌ترین تمرکز ما بر روی سلامت روحی و جسمی داوطلب می باشد و او را از زوایای گوناگون روانشناسی مورد تحلیل قرار می دهیم تا افرادی جهت ورود به حوزه انتخاب شوند که علاوه بر استعداد علمی دارای نشاط و سلامت روحی و اخلاقی باشند تا ان شاءالله در سال های آتی به عنوان یک طلبه عالم و عامل به علوم دینی، وظیفه خود را در قبال دین و دنیای مردم به نحو احسن انجام دهند.

وی افزود: البته ارزیابی و نظارت ما بر طلابی که در این دوره ها پذیرفته می شوند در طول سالتحصیلی نیز ادامه خواهد داشت تا اطمینان لازم برای صلاحیت علمی و اخلاقی آنان برای ما حاصل بشود.

سرفصل های دوره میثاق طلبگی

حجت الاسلام شاه جعفری با بیان اینکه متون مشخصی در این دوره ها برای داوطلبین تدریس می‌شود، خاطرنشان کرد: بحث هایی مثل آداب طلبگی، و آشنایی با اساس تعلیم و تعلّم در حوزه از جمله‌ی این برنامه هاست. و تصحیح و تقویت انگیزه‌های داوطلبین برای ورود آگاهانه به حوزه یکی از نتایج برگزاری این کلاس‌ها می‌باشد.

وی افزود: همچنین در این دوره‌ها علاوه بر جلسات پرسش و پاسخ، اخلاق، ورزش، مناجات، و اردوهای مختلف، سه کلاس اصلی هم داریم. و در کنار این‌ها برخی کلاس های مهارتی از جمله طب اسلامی، و سبک زندگی اسلامی برای داوطلبین برگزار می گردد.

ضرورت جذب جوانان مسجدی به حوزه

حجت الاسلام شاه جعفری در پایان با بیان اینکه یکی از پیشنهادات ما برای جذب داوطلبین مستعد به حوزه های علمیه از طریق مساجد و مراکز فرهنگی مثل مدارس امین است، گفت: هم اکنون در تهران 2500 مسجد وجود دارد، و چنانچه هر مسجدی در سال دو الی سه نفر را که نسبت به سوابق و روحیات او و خانواده اش آشنایی و آگاهی کامل دارد، برای طلبه شدن شناسایی و به حوزه معرفی کند، به نظر می آید علاوه بر رشد کمی، طلاب مستعد و قوی ای برای تحصیل در حوزه پذیرش خواهیم داشت.

وی افزود: امسال طرح »میثاق طلبگی« برای نیمی از داوطلبینِ ورود به حوزه توسط معاونت تهذیب مرکز استان تهران برگزار می شود، و طرح میثاق نیمی دیگر از داوطلبین توسط خود مدارس برگزار می گردد.

گفتگو: مهدی زارعی